

Talonmies tiedottaa 16.9.2021

Talonmiehen kirje 3/2021

Syyskierroksen Talonmiesryhmältä!

Syksy on tullut ja tuo tullessaan muun muassa uusia tapahtumia ja koulutuksia kuvailijoille. Talonmiesryhmämme on koonnut niistä ja muista ajankohtaisista asioista tietoja sinulle tähän kirjeeseen.

Eri sidosasuisten julkaisujen yhdistämisestä toisiinsa

Talonmiehen kirjeessä 1/2021 oli ohjeita ennakkotietueiden sekä Fennican ja Violan tietueiden käsittelyyn.

Talonmiehen kirjeessä 2/2021 oli ohjeita valmiiden tietueiden käsittelystä, jota ohjetta tässä vielä täydennetään.

- Melindan kuvailun perusperiaate on, että hyväksyt toisten tekemän työn. Vaikka itse kuvailisit toisin, voi tietue olla silti oikein kuvailtu. Vältä turhia korjauksia.
 - Harkitse ennen kuin erotat toisistaan esimerkiksi saman julkaisun eri sidosasuisia julkaisuja eri tietueiksi. Tästä koituu lisätöitä tietueen omistaville kirjastoille. Lue lisää [KUMEn 2.6.2 pidetyn kokouksen muistiosta](#) kohta: Kirjastojen kysymyksiä 1) Tietueen jakaminen.
 - Myös eri sidosasuisten julkaisujen yhdistäminen toisiinsa aiheuttaa usein turhaa työtä muissa kirjastoissa.**
 - KUMEA on käsitellyt eri sidosasujen ja ISBN-tunnisteiden merkitsemistä joko yhteen tietueeseen tai erikseen. Keskustelu jatkuu 26.-28.10. pidettävien Kirjastoverkkopäivien [kuvailutyöpajassa 28.10.](#) Tästä näet päivien [koko ohjelman](#). Voit [ilmoittautua Kirjastoverkkopäiville ja kuvailutyöpajaan myös tästä](#) 25.10. mennessä.
- Katso lisää tietueitten käsittelyohjeita Melinda-wikistä: [Kuvailuprosessi](#) -> [Muokkaa ja tarkista tietue](#) -> [Mitä tietueella saa muuttaa](#)

Koneellisesti tuotettujen tietueitten 884-kenttä Melindassa

Kenttää ei saa poistaa Melindan tietueista. Se on käytössä vain koneellisesti tuotetuissa tietueissa ja sillä on aina osakenttä \$5 MELINDA, joka estää kentän replikoitumisen paikalliskantoihin. Joissakin tapauksissa \$5 MELINDA on puuttunut tietueista, jolloin niitä on päässyt replikoitumaan paikalliskantoihin. Paikalliskannoista kentän saa poistaa. Osakenttä \$5 MELINDA on nyt lisätty niihin 884-kenttiin, joista se puuttuu.

Melinda-tietueet ilman omistavia kirjastoja (LOW-tag-merkintä)

Melinda on tietovaranto, josta ei poisteta kuin tuplia tai virheellisiä tietueita, esimerkiksi turhaan tai vahingossa luotuja. Muunlaisia tietueita ilman omistavia kirjastoja (LOW-tag-merkintää) ei poisteta. Tällaisille tietueille saattaa myöhemmin olla käyttöä.

Painetun monografian pikaohje ja tiedonlähteet

[Painetun monografian pikaohjeesta](#) löydät tiedot esimerkiksi siitä, mistä tiedonlähteestä minkäkin asian saa kuvailuun ottaa.

RDA-hakutiedot ja RDA Toolkit

Vanha Suomalaisten luettelointisääntöjen Hakutiedot-opas ei ole enää käytössä. Sen korvaa [suomenkielinen RDA Toolkitin originaaliversio](#). RDA Toolkitin käytöstä löytyy Kuvailusääntöpalvelun vuonna 2019 tekemä [videotallenne](#). Ohje on muuten ajanmukainen, mutta nyt käytössä olevan suomenkielisen RDA Toolkit-ohjeistuksen suora osoite on vuoden 2019 jälkeen muuttunut muotoon: <https://original.rdatoolkit.org/>. [Täältä löydät uuden RDA:n suomennokset](#) ja englanninkielisen uuden RDA:n. Samat kansalliset käyttäjätunnukset käyvät sekä originaaliversioon että uuden RDA:n suomennoksiin. Kansallisia käyttäjätunnuksia voit kysyä Kansalliskirjaston [Kuvailusääntöpalvelulta](#).

Voimassaolevat kootut ohjeet RDA-hakutietojen muodostamiseen ovat osana KUMEn [MARC 21 –formaatin sovellusohjetta](#) ja musiikin osalta [Musiikkiaineiston formaatin sovellusohjeessa](#). RDA-kuvailun ohjeet toimijoiden (eli henkilöiden, yhteisöjen ja sukujen) nimien muodostamiseen löydät [Toimijakuvailuohjeesta](#). Toimijoiden nimet merkitään ensisijaisesti auktoriteettitietokanta Asteriin tallennetussa muodossa. Muita kuin suomalaisten toimijoiden auktorisoituja nimimuotoja tarkistetaan eri maiden kansallislähtökoista ja [Viafista](#). Jos et löydä aineistoon liittyvän toimijan auktorisoitua nimimuotoa auktoriteettitietokannoista, voit muodostaa nimimuodon [Toimijakuvailuohjeen](#) mukaan. Epävarmoissa tapauksissa voit pyytää nimelle auktorisointia [Toimija kuvailupalvelusta](#).

Osallistumalla [Talonmiehen tuokioon 30.9.2021](#) kuulet lisää tiedonhausta RDA Toolkitin originaaliversiossa. Ilmoittaudu Talonmiehen tuokioon [tästä 28.9. mennessä](#).

700-kentän välimerkityksestä

Kun 700-kentässä on osakenttien \$a ja \$t lisäksi osakenttä \$d, joka päättyy välimerkkiin -, pistettä ei merkitä osakentän \$t eteen.

Esimerkiksi:

700 12 \$i Sisältää (teos): \$a Lehtinen, Tuija, \$d 1954- \$t Kolme miestä netissä. \$0 (FIN11)000050332

[MARC 21-sovellusohjetta](#) on päivitetty tältä osin.

700\$e-osakenttä ja Ctrl+F8-toiminto Alephissa

Aleph-kirjastojärjestelmässä 700\$e-osakentän sisältövaihtoehtojen termi 'toimittaja' on nostettu listan ensimmäiseksi, koska toimittaja on yleisimmin käytetty suhdetermi 700-kentässä. Eri sisältövaihtoehtot saat Alephissa näkyviin pikanäppäinmenulla Ctrl+F8. Lue lisää Alephin kenttäkohtaisista [sisältövaihtoehtoista](#).

960-kenttä Fennica- ja Arto-kuvailussa

MARC-kenttää 960 käytetään Fennica-kuvailussa sekä emotietueissa silloin, kun niihin liittyy Arto-kuvailussa tallennettuja osakohteita. Näin emotietuekin haravoituu Arto-emonä Finnaan. 960-kenttä on puuttunut sellaisilta emotietueilta, jotka olivat Melindassa jo ennestään ja joille tuotiin Arto-tietokannasta vain poikaset, kun Arto-tietokanta yhdistettiin Melindaan. Massakorjauksena tullaan lisäämään 960-kenttä niihin Arto-tietueitten emoihin, joilta se puuttuu.

960 ## \$a ARTO

960 ## \$a Saamelaisbibliografia \$9 FENNI<KEEP>

Tulevat tapahtumat ja koulutukset syksyllä 2021

- 30.9. Talonmiehen tuokio 28. [Ilmoittaudu 28.9. mennessä.](#)
- [26.-28.10. Kirjastoverkkopäivät](#)
 - [28.10. kuvailutyöpaja](#)
- 11.11. Talonmies-Extra 8 : RDA-kuvailun perusasioita - ensiapua kuvailuongelmiin
- 9.12. Talonmiehen tuokio 29

Melindan [Tapahtumat ja koulutukset 2021-sivustolta](#) näet Talonmiehen tuokioitten ja Talonmies-Extran ohjelmat..

Talonmiehen kirjeet

Seuraava Talonmiehen kirje (4/2021) lähetetään loppuvuodesta 2021.

Värikästä syksyä kaikille (Melinda-)kuvailijoille!

Toivottaa Talonmiesryhmä